

DOI <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2023.28.19>
УДК 72.012.8:727.7

ДИЗАЙНЕРСЬКІ ВИРІШЕННЯ НЕТИПОВИХ МИСТЕЦЬКИХ ЦЕНТРІВ

Луценко Анна Олегівна¹, Колосова Наталія Анатоліївна²,
Василенко Вікторія Миколаївна³

¹Магістрантка

Національного авіаційного університету, Київ, Україна,
e-mail: annalutsenko45@gmail.com, orcid: 0000-0003-2650-3258

Науковий керівник – Колосова Наталія Анатоліївна

²Кандидат історичних наук, доцент,

Національний авіаційний університет, Київ, Україна,
e-mail: kolosova.natalia@npp.nau.edu.ua, orcid: 0009-0003-9509-2664

³Кандидат технічних наук, доцент,

Національний авіаційний університет, Київ, Україна,
e-mail: Vasylenko.viktorii@npp.nau.edu.ua, orcid: 0009-0003-9509-2664

Анотація. У статті досліджено і розглянуто практику будівництва центрів мистецтв міжнародного досвіду. Розглянуті особливості кожного центру. Проаналізовано проектні та архітектурні рішення, які були використані при розробці проектів. Вивчено та узагальнено матеріали про перспективи розвитку мистецьких центрів для подальшого використання цієї інформації в дипломному проекті.

Метою дослідження: є аналіз міжнародного та вітчизняного досвіду створення нетипових мистецьких центрів та дослідження проектних рішень для цих об'єктів.

Методи дослідження: аналіз літературних джерел, вивчення та узагальнення одержаної інформації, вивчення і аналіз архітектурно-будівельної практики, синтез одержаної інформації, порівняльний аналіз, метод аналогій.

Результати: в роботі узагальнено досвід проектування, будівництва й експлуатації споруд арт-центрів з виявленням сучасних тенденцій та системно розглянуто архітектурно-планувальне формування арт-центрів. Розглянуто основні проектні рішення для різних типів арт-центрів. Проаналізовано функції використання та виставкові будівлі з унікальними особливостями просторової композиції.

Аналіз проектно-архітектурних рішень центрів показує, що при розробці арт-центрів все більше уваги приділяється використанню в дизайні природних систем і процесів, які дозволяють контактувати з природою, і ці проектні підходи покращують здоров'я і самопочуття. Крім того, архітектурні проекти включають комплексні рішення для підтримки структурних і функціональних вимог, а також економічних, соціальних, екологічних, медичних, інженерних і технічних аспектів, розроблених в архітектурній частині. У дизайні внесені характеристики природного світу вбудовані простори, такі як вода, зелень і природне освітлення, або такі елементи, як дерево та камінь.

Наукова новизна: виявлено та обґрунтовано важливість створення нових творчих центрів для демонстрації потенціалу українського мистецтва та залучення великої кількості людей до пізнання української сучасної культури.

Практична значущість: дану статтю можна використати під час проектування арт центрів та мистецький центрів та під час проведення досліджень на дану тему

Ключові слова: мистецький центр, культура, архітектура форма, дизайн, екологічність, ідентичності, музейна архітектура, сімбіоз, аква-сад, виставкова зала, розміщення, сучасне мистецтво.

ВСТУП

Мистецтво було частиною людської культури протягом багатьох століть. Його використовували для вираження емоцій, передачі ідей і це був спосіб передачі знань від одного покоління до іншого. Воно є важливим у нашому культурному та соціальному житті, оскільки є засобом, за допомогою якого ми переробляємо свої емоції та ідеї. Це також важливий інструмент для навчання та спілкування, яке відіграє певну роль у записі історії, і багато творів мистецтва допомагають нам намалювати картину того, яким було життя попередніх поколінь. Народне трорчість, наприклад, надзвичайно унікальна для певних культур і розповідає про історію та багаті традиції регіону. Живопис, архітектура, художня скульптура, музика, література та багато інших образотворчих мистецтв можна вважати сховищем колективної пам'яті даного суспільства.

Мистецькі центри слід розглядати як поєднання форми та змісту. В архітектурі форма і мистецтво є суттю функціонального процесу. Таким чином, арт-центр – це композиційний витвір мистецтва та архітектури, що поєднує в собі характеристики двох систем.

Мистецькі центри важливі, так як вони забезпечують простір для людей, щоб прийти та відчути мистецтво. Завдяки використанню художніх виставок як художник, так і широка публіка можуть спілкуватися. Мистецький центр це не лише місце для демонстрації творів мистецтва, але й можливість для людей взаємодіяти, вивчати нові форми мистецтва та співпрацювати. Акт усвідомлення роботи передбачає створення візуальної форми, яку глядач може легко розпізнати та зрозуміти. Мистецтво відіграє важливу роль у популяризації та оцінці творчості в сучасну епоху, та художні виставки діють і сьогодні. Любителі мистецтва можуть побачити в одному місці роботи багатьох художників, а також дізнатися про них.

АНАЛІЗ ПОПЕРЕДНІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

А. Харитоновна [10] в своїх працях провела дослідження архітектурної організації арт-центрів та прототипів.

Питання організації виставок та проблеми формування предметно-просторового середовища засобами інтерактивних технологій висвітлені в роботах Б. Бондаренка [3], Н. Брижаченко [4], Л. Коваль [5]

Evrin Çeltik [14] – у своїх працях досліджував вплив цифрового мистецтва на розвиток формування сучасних центрів мистецтв.

О. Гірний, Л. Скорик [16] – у своїх публікаціях зосереджуються на поточних і майбутніх запитах міських громад та системно аналізують, як формується музейна архітектура, експозиційні простори та функціональна насиченість музейних комплексів.

K. Akhmetova, E. Bashirova, E. Denisenko, A. Kadirov [13] – у своїй публікації виявили, що центри сучасного мистецтва увібрали більшість історичних функцій музею і сьогодні є одним із розвинених типів багатофункціональної архітектури.

О. Костюченко [6; 7] – у своїй публікації визначила нові концептуальні підходи до формування виставкових просторів, засновані на ідеях інтеграції мистецтва і простору, сценаріях виставкового простору, впливу куратора виставки та взаємодії художників, мистецтва і аудиторії.

Дослідження останніх десятиліть, спрямовані на з'ясування того, наскільки позитивною є соціальна участь у культурних, мистецьких і музейних проектах для особистості та суспільства, показали, що така участь сприяє почуттю гідності, компетентності, усвідомленню та розумінню існуючих проблем у суспільстві. Саме архітектура музею налаштовує відвідувача на очікування ексклюзивності, особливих пізнавальних вражень від експозиції в незвичайній будівлі.

МЕТА

Мета дослідження полягає у виявленні особливостей формування інтер'єру мистецьких центрів на базі аналізу світового досвіду.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ОБГОВОРЕННЯ

Мистецтво є одним з найважливіших етапів суспільного розвитку, який можна спостерігати сьогодні. Воно дає людям можливість спостерігати за світом по-різному і бачити звичні речі під іншим кутом. Мистецька діяльність почала все частіше використовувати свободу відкритого мислення та свою авангардну місію, виводячи на перший план такі цінності, як новизна та оригінальність. Мистецтво виконує ідеологічну функцію, коли художні твори та художні засоби використовуються для вираження ідеологічних вимог або коли митці є ідеологічно заангажованими [8; 19].

У сучасній Україні проекти, що складаються з низки виставок і презентацій, є важливими для того, щоб показати потенціал українського мистецтва і привернути увагу великої кількості людей. Взяти участь у проекті можуть усі митці, для яких певне місце, книга, картина, звук, смак чи колір визначають сферу їхньої української ідентичності. Проекти включають в себе індивідуальні та колективні виставки за участю всіх художників і людей мистецтва, які вважають важливим зробити свою країну відомою світові.

Проектування центру візуального мистецтва може бути досить складним завданням, оскільки воно відрізняється від проектування звичайної художньої галереї чи музею. Центри мистецтва – це простори, які вважаються

функціональними громадськими центрами, що надають доступ до різних форм мистецтва, таких як живопис, скульптура, кераміка, фотографія, кіно, архітектура тощо [15; 17].

Проект центр масового мистецтва Хуанші (рис. 1) розроблений Студією CSADI A2, координує свій зовнішній просторовий зв'язок із оточуючими будівлями, максимізує збереження рослинності та дерев на ділянці, яка з'єднує візуальну вісь ландшафту Сіху Лке. Побудовано сад на даху, який виходить на вісь між озером Ціху та горою Туанчен, створюючи багаторівневий зелений ландшафт і втілюючи екологічно чисту та інклюзивну стратегію ландшафтного дизайну. Проект дотримується концепції дизайну, орієнтованої на людей. Різноманітний архітектурний простір приносить відвідувачам неймовірних просторових вражень, таких як аква-сад, кільцевий коридор і квадратний виставковий простір, який не тільки відповідає функціям художньої виставки, але й створює тиху та елегантну атмосферу, надаючи глядачам враження єднання людини з природою. Будівля також обладнана багатьма атриумами та внутрішніми двориками, які використовують конвективну різницю теплового тиску для формування ефекту витягування вітру та створення мікрокліматичного циркуляції вітру для забезпечення комфортних умов у приміщенні [12].

ЮМА – це мистецький центр, розташований в Пекіні, який є проектом трансформації. Базуючись на концепції «симбіозу», дизайн мав на меті реалізувати гармонійне співіснування між новим і старим, внутрішнім і зовнішнім, архітектурою і природою, а також мистецтвом і людством. Підходячи до проекту, ARCHSTUDIO розумно використала

Рис. 1. Центр масового мистецтва Хуанші

оригінальний архітектурний простір. Команда дизайнерів створила кілька заглиблених аркових двориків і повністю зберегла дерева, які вже існували на ділянці. Внутрішні двори та зелені дерева разом сформували виразний просторовий характер будівлі (рис. 2). Оскільки відвідувачі блукають у просторі, їх взаємодія з деревами змінюється. Деревина також постійно змінюється з часом, що є ідеальним поєднання природи та простору. Фасад покритий напівпрозорою завісою з металу, завдяки чому дерева ніби ростуть з нього, зливаючись з навколишнім середовищем і будівлею (рис. 3). Завдяки вищезазначеним стратегіям спочатку традиційна мистецька галерея, яка нагадувала закриту коробку, була ідеально перетворена на природний, відкритий, багатфункціональний арт-центр, що викликає взаємодію [2].

Центр наскального мистецтва Кантабрії спроектований студією Сукунфуку розташований на схилі Монте-Кастільо, оточений звивистою дорогою, що веде до печер, які носять його назву (рис. 4). Приміщення згруповані в три диференційовані блоки: зона прийому

та обслуговування, виставкова зона та зона обмеженого доступу. Три блоки сформульовані й організовані навколо центрального двору, який розподіляє та з'єднує різні кімнати. Отриманий об'єм у формі «С» звернений до природного схилу ділянки, замикаючи будівлю та створюючи «зелений ярус». Таким чином, гора стає частиною проекту, стає головним героєм і артикуляційним елементом будівлі, запрошуючи відвідувача вийти на вулицю та діючи як продовження діяльності центру на свіжому повітрі. Конструктивно будівлю поділено на два блоки. Нижня частина вирішена бетонними стінами в зонах, що містять рельєф, тоді як фасади, що виходять на подвір'я та зону доступу, переважно засклені. На цій основі підтримується дах з вапняку, який з'єднує три об'єми разом, складається і перетворюється на частину фасаду, створюючи хроматичний контраст, масштаб і текстуру на висоті. Будівля інтегрується та вступає в діалог із навколишнім природним середовищем, встановлюючи зв'язок із рельєфом і розкладаючи свої об'єми, щоб адаптуватися до середовища [18].

Рис. 2. Виставковий зал Арт-центр ІОМА

Рис. 3. Фасад, Арт-центр ІОМА

Рис. 4. Центр наскального мистецтва Кантабрії

M2 Art Center спроектований студією SpActrum – це багатофункціональний арт-простір, розташований у Ханчжоу, який виник з шоуруму весільних суконь. У філософії дизайну SpActrum сучасне повсякденне вираження характеризується дискретністю, фрагментацією та конфліктами. Студія вважає, що визначальними характеристиками нашого часу є естетика фрагментації та конфліктів, а не уникнення або пом'якшення цих конфліктів. Використовуючи високий простір, створюється концепція перевернутої долини, яка робить простір чистим і інклюзивним, а тематичні об'єкти висять у повітрі. Дзеркальне відображення умовних ландшафтних об'єктів створює естетичну напругу. У той же час ці сходи є геометризованими, більш стрункими, ефірними, круглими та гострими, ніж природні пагорби, оскільки вони відокремлені від гравітаційних обмежень. У цьому проєкті існує унікальний досвід антигравітації. Сама долина є звивистою стежкою, тому, коли її перевернути, вершини стають висячими ширмами, а на окремих ділянках стежка тьмяно видніє. Коли глядач проходить через найвищу точку отвору коконної камери, земляна доріжка продовжує опускатися, а крутизна долини збільшується. У проєкті M2 Art Center досліджуються два аспекти технік дизайну: перша, як використовувати просторову геометрію для передачі емоцій і створення почуттів і друга як використовувати матеріали та техніки для реалізації дизайну. З точки зору першого аспекту, SpActrum досліджує потенціал простору та створює чотири різні геометричні мови: плоску геометрію, регулярні поверхні, поверхні вільної форми та симетричні поверхні вільної форми. SpActrum розуміє наміри, пов'язані з формою, дозволяючи створювати багаті асоціації та посилання в просторі, створення ієрархічних відносин, які розширюють значення простору за межі побудованого простору. З точки зору другого аспекту, методи формування GRG і GRP відповідають можливостям усіх вигнутих поверхонь, а використання білого мармуру перегукується з класичною архітектурою, тоді як широке

використання світлових плівок створює нескінченне відчуття простору. В центрі встановлено зв'язок між геометрією та емоціями за допомогою геометричних маніпуляцій, які походять із нашої глибокої колективної пам'яті як людей і виходять за межі оригінального нарративу, стаючи нашою інтуїтивною реакцією на простір. Арт-центр M2 – це місце з унікальними духовними характеристиками та багатим символічним значенням (рис. 5). Завдяки метафоричному просторовому нарративу та використанню різних категорій геометричних форм під контролем чудової геометричної майстерності, простір наділений неоднозначним і множинним значенням, з багатьма метафорами та посиланнями, прихованими в чистих геометричних формах. Результатом є простір, який пропонує концентрований і глибокий духовний досвід і забезпечує платформу для різноманітних нових ідей, естетики та мистецтва для спілкування та просування [1].

Спроектований Spruce Art Center архітектурною студією LYCS, (рис. 6) у Ханчжоу, Чжецзян, Китай розміщений одному рівні зі зрілими ялинами та вже існуючою одноповерховою занедбаною будівлею, дизайн є сумішшю двох фундаментальних завдань в архітектурі: викликати нове просторове значення, узгоджуючи існуючу структуру, і створити формальну мову, яка може бути динамічною та сильною, але дбайливо ставиться до природи. Дизайн LYCS створює три різні внутрішні дворики, з'єднані шарнірами, що охоплюють ялиновий ліс: спокійний внутрішній двір у північно-східній частині ділянки відокремлюється від решти та блокує часто зайняті види ззовні та дає людям можливість помедитувати на самоті., оцінити ліз у відображенні та подихати на чарівному курорті Вест-Лейк. Центральний двір функціонує як внутрішній простір для циркуляції, з'єднуючи як відкритий, так і закритий двір, перешкоджаючи руху та погляду (рис. 7). Дах є еволюцією традиційної китайської черепичної скатної покрівлі: чотири вершини покрівлі вигинаються вгору під незначним ухилом і, м'яко спускаються покрівлею до середини, тоді як

Рис. 5. Інтер'єр, Арт-центр M2

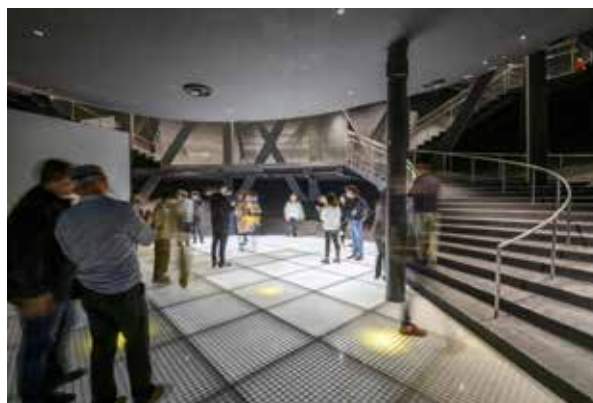
Рис. 6. Spruce Art Center фасад

Рис. 7. Spruce Art Center інтер'єр

Рис. 8. Тайбейський центр виконавських мистецтв

дзеркальна дія дублюється до центру покрівлі на диво в кінці. Ця трансформація забезпечує дренажну перевагу, отриману від скатного даху, на додаток до повторення нагадуючих настроїв будівель поблизу [20].

Центр виконавських мистецтв Тайбея (рис. 8) – це архітектура в підвішеному стані спроектована архітектурним бюро ОМА. Три театри, об'єднані в центральний куб, дозволяють об'єднати сценічні простори для спроектованих театральних можливостей. Куб піднято над землею для громадської петлі, щоб розширити вуличне життя Тайбею до театру. Нові внутрішні можливості та зв'язки мистецького центру породжують інші стосунки між постановниками, глядачами та публікою, а також критичною масою, яка працює як свіжа, інтелектуальна ікона. Центральний куб об'єднує сцени, куліси, допоміжні простори трьох театрів і громадські простори для глядачів в єдине ефективне ціле. Сферичний ігровий будинок Globe Playhouse на 800 місць із внутрішньою та зовнішньою оболонками

нагадує планету, що пристикується до куба. Перетин між внутрішньою оболонкою та кубом утворює унікальну авансцену для експериментів з обрамленням. Між двома шарами оболонок знаходиться циркуляційний простір, який приводить відвідувачів до аудиторії. Великий простір, дещо асиметричний за формою, що не відповідає стандартному дизайну взуттєвої коробки, – це театральний простір на 1500 місць для різних жанрів виконавського мистецтва [9].

Мистецький простір у Ченду спроектований архітектурною студією REL ARCHITECTS, доповнює потреби дітей, і в той же час створює унікальну мистецьку атмосферу в дитячому мистецькому центрі, яка може надихнути дітей на вроджену творчість, уяву, і мистецтво. Це дитячий світ кружечків і квадратів створений на найосновніших елементах з мистецтва супрематизму Малевича: квадрат, щоб задовольнити бурхливу дитячу уяву; коло, обертання квадрата, що символізує рух і відповідає активності дітей та захопленню

Рис. 9. Центр дитячої творчості озера Сінлун

дослідженнями. Що стосується вибору кольорів, це не одноманітний сіро-білий, а веселий простір з кольором, насиченістю та теплом. Тому, враховуючи супрематизм, обрано червоний як колір інтер'єру, який викликає ентузіазм і фантазію, синій дах як фантазія для ширяння в небі та велика біла основа, яка є відображенням невинності та простоти. Для функціональної циркуляції створено три потоки: відпочинок, виставка та офіс (рис. 9). А для функціонального планування виставковий простір і кавовий офіс розділені на два різні блоки, які розділяють простір для дітей і дорослих, залишаючи дітям унікальний, чистий і цікавий світ. Кільцеподібна основа та закрита будівля забезпечують дітям відчуття безпеки, прикрашаючи їх різними колами, художніми скульптурами, фонтанами, ігровими майданчиками тощо, щоб створити мистецьку атмосферу та залучити туристів [11].

Універсальні зали можуть бути перетворені на багатофункціональні з урахуванням організації необхідних складських і технічних приміщень та встановлення спеціалізованого обладнання [15].

ВИСНОВКИ

Центр мистецтв розглядається у дослідженні як універсальний комплекс просторів, призначених для організації різних за характером творчих процесів, які у взаємодії формують специфічне архітектурне середовище, що синтезує різноманітне мистецтво та займає

відокремлене місце у предметно-матеріальній дійсності. Таким чином, це одночасно концептуальна модель і реальний архітектурний об'єкт, які існували з давніх часів у прихованій формі становлення та актуалізувалися в сучасності, обумовленій найвищим ступенем розшарування творчого потенціалу людської культури.

З точки зору використання функції, виставкової архітектури мають свої особливості в композиції простору. Порядок організації простору відрізняється від інших будівель. Йому потрібна вільна і нескінченна форма простору, щоб керувати експонатами для спілкування з туристами. На основі розуміння характерного простору існуючих виставкових будівель у цій статті аналізуються контрзаходи дизайну простору виставкової архітектури.

Крім того, будівельні проекти передбачають комплексні рішення, які підтримують структурні, функціональні та природні вимоги, а також економічні, соціальні, екологічні, медичні, інженерні та технічні міркування, розроблені в будівельній частині проєктної документації та реалізовані під час будівництва. У дизайні внесені характеристики природного світу вбудовані простори, такі як вода, зелень і природне освітлення, або такі елементи, як дерево та камінь. Використання природних систем і процесів у дизайні дозволяє контактувати з природою, і, у свою чергу, ці підходи до дизайну покращують здоров'я та добробут.

ЛІТЕРАТУРА

- [1] Арт-центр M2 / SpActrum. URL: https://www.archdaily.com/1000985/m2-art-centre-spactrum?ad_source=search&ad_medium=projects_tab (дата звернення 11.05.2023)
- [2] Арт-центр IOMA. URL: https://www.archdaily.com/926875/ioma-archstudio?ad_medium=gallery (дата звернення 11.05.2023)
- [3] Бондаренко Б.К. Дизайн предметно-просторового середовища автоцентрів як носіїв ідентичності корпоративних брендів / Автореф. дис.

REFERENCES

- [1] Art-tsentr M2 / SpActrum [Art Center M2 / SpActrum] URL: https://www.archdaily.com/1000985/m2-art-centre-spectrum?ad_source=search&ad_medium=projects_tab (access date 05/11/2023)
- [2] Art-tsentr IOMA [Art Center IOMA] URL: https://www.archdaily.com/926875/ioma-archstudio?ad_medium=gallery (access date 05/11/2023)
- [3] Bondarenko, B.K. (2015). Dizayn predmetno-prostorovoho seredovishcha avtotsentriv yak nosiyiv

канд. мистецтвознавства, спец. 17.00.07. Х.: Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв 2015. 20 с.

[4] Брижаченко Н. С. Композиційні прийоми організації інтер'єрів музейно-експозиційних комплексів, створених засобами інтерактивних технологій // Матеріали Всеукраїнської наукової конференції. Х.: ХДАДМ, 2014. С. 12-14

[5] Коваль Л.М. Принципи формування дизайну предметно-просторового середовища засобами LED-технологій/ Автореф.дис. канд. мист., спец. 17.00.07. Х.: РВВ ІДГУ, 2012. 20 с

[6] Костюченко О.А. Архітектурно-типологічні моделі арт-центрів. Сучасні проблеми архітектури та містобудування: наук. техн. збірник, відпов. ред. М.М. Дьомін / О.А. Костюченко К. : КНУБА, 2018. – Вип. 52. – С. 71-77.

[7] Костюченко О.А., Розвиток арт-центрів у Польщі. Міське сере довище – XXI сторіччя. Архітектура. Будівництво. Дизайн / О.А. Костюченко, Бірлло І.В.// К. : НАУ, 2018. С. 263-264.

[8] Куцевич В.В. Сучасні тенденції в організації мережі об'єктів соціокуль- турного призначення. Досвід та перспективи розвитку міст України Вип. 24. Київ: Укр. держ. НДІ проєктув. міст «Діпромисто» ім. Ю. М. Білокопя. 2013. С. 47-53.

[9] Тайбейський центр виконавських мистецтв. URL: https://www.archdaily.com/981894/taipei-performing-arts-center-oma?ad_source=search&ad_medium=projects_tab (дата звернення 11.05.2023)

[10] Харитонова А. А. Архітектурно-планувальне формування центрів образотворчого мистецтва : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. арх. наук : спец. 18.00.02 «Архітектура будівель і споруд». К.: КНУБА, 2005. 20 с.

[11] Центр дитячої творчості озера Сінлун / REL ARCHITECTS. URL: https://www.archdaily.com/987740/xinglong-lake-childrens-art-center-rel-architects?ad_source=search&ad_medium=projects_tab (дата звернення 11.05.2023)

[12] Центр масового мистецтва Хуанші. URL: https://www.archdaily.com/929921/huangshi-mass-art-center-csadi-a2-studio?ad_source=search&ad_medium=projects_tab (дата звернення 11.05.2023)

[13] Bashirova, Elza & Denisenko, Elena & Akhmetova, Kamilla & Kadirov, Vilnur. (2021). Museum and center for contemporary art: design principles and functional features. E3S Web of Conferences. 274. DOI: 10.1051/e3sconf/202127401019.

[14] Çeltek, Evrim. (2021). Digital Art Events and Digital Art Museums. DOI: 10.4018/978-1-7998-4954-4.ch008.

[15] Duan Dandan. (2022). Ecological Environment Art Design of Urban Wetland Parks. Environmental Engineering, 11, 312 DOI: <https://doi.org/10.54097/hiaad.v2i3.7999>

[16] Hirnyi, Orest & Skoryk, Larisa. (2022). CURRENT TRENDS IN THE TRANSFORMATION OF ART MUSEUMS INTO THE LEADING SOCIO-CULTURAL CENTERS OF NATIONAL SIGNIFICANCE. Current problems of architecture and urban planning. 67-76. DOI: 10.32347/2077-3455.2022.63.67-76.

[17] Park, Jaehyung. (2023). Installation Art and the Aesthetics of Experience. The Korean Society of

identitynosti korporatyvnykh brendiv [Design of the subject-spatial environment of car centers as carriers of the identity of corporate brands] 17.00.07. Kh: Kharkiv. state Acad. design and arts

[4] Bryzhachenko, N.S. (2014). Kompozytsiyni pryomy orhanizatsiyi inter'yeriv muzeyno-ekspozytsiynykh kompleksiv, stvorenykh zasobamy interaktyvnykh tekhnolohiy. [Compositional methods of interior organization of museum-exhibition complexes created by means of interactive technologies] // Mater. All-Ukrainian Science Conf. Zb.st., Kh.: KhDADM P. 12-14

[5] Koval, L.M. (2012). Pryntsypy formuvannya dyzaynu predmetno-prostorovoho seredovishcha zasobamy svitlodiodnykh tekhnolohiy [Principles of forming the design of the object-spatial environment by means of LED technologies] Autoref.diss. Ph.D. art., spec. 17.00.07. Kh.: RVV IDGU 20 p

[6] Kostyuchenko, O.A. (2018) Arkhitekturno-typologichni modeli mystets'kykh tsestriv. [Architectural and typological models of art centers.] Modern problems of architecture and urban planning: Sci. technical collection, resp. ed. K.: KNUBA, Issue 52. P. 71-77.

[7] Kostyuchenko, O.A., (2018). Rozvytok mystets'kykh tsestriv u Pol'shchi. Mis'ke sire dovishche – 21 stolittya. [Development of art centers in Poland. Urban gray dovishche – 21st century.] Construction. Design Kyiv: NAU, P. 263-264.

[8] Kutsevich, V.V. (2020). Suchasni tendentsiyi orhanizatsiyi merezhi ob'yektiv sotsial'no-kul'turnoho pryznachennya. [Modern trends in the organization of the network of objects of socio-cultural purpose.] Vol. 24. Kyiv : Ukraine state Research Institute of Projects. bridge «Dipromisto» named after Yu. M. Bilokopya. P. 47-53.

[9] Taybeys'kyi tsentr vykonavs'kykh mystetstv [Taipei Performing Arts Center] URL: https://www.archdaily.com/981894/taipei-performing-arts-center-oma?ad_source=search&ad_medium=projects_tab (access date 05/11/2023)

[10] Kharitonova, A.A. (2005). Arkhitekturno-planuvальне формування oseredkiv obrazotvorchoho mystetstva : avtoref. dysertatsiya na zdobuttya nauk [Architectural and planning formation of fine art centers: autoref. thesis for obtaining sciences.] 18.00.02 Kyiv: KNUBA 20 p.

[11] Tsentri dytyachoyi tvorchosti ozera Sinlun / REL ARCHITECTS [Xinglong Lake Children's Art Center / REL ARCHITECTS] URL: https://www.archdaily.com/987740/xinglong-lake-childrens-art-center-rel-architects?ad_source=search&ad_medium=projects_tab (access date 05/11/2023)

[12] Khuan – tsentr masovoho mystetstva [Huangshi Mass Art Center] URL: https://www.archdaily.com/929921/huangshi-mass-art-center-csadi-a2-studio?ad_source=search&ad_medium=projects_tab (accessed 05/11/2023)

[13] Bashirova, Elza & Denisenko, Elena & Akhmetova, Kamilla & Kadirov, Vilnur. (2021). Museum and center for contemporary art: design principles and functional features. E3S Web of Conferences. 274. DOI: 10.1051/e3sconf/202127401019.

[14] Çeltek, Evrim. (2021). Digital Art Events and Digital Art Museums. DOI: 10.4018/978-1-7998-4954-4.ch008.

Culture and Convergence. 45. DOI: 309-320. 10.33645/cnc.2023.04.45.04.309.

[18] Rock Art Center of Cantabria / Sukunfuku Studio URL: https://www.archdaily.com/1000369/rock-art-center-of-cantabria-sukunfuku-studio?ad_source=search&ad_medium=projects_tab (дата звернення 11.05.2023)

[19] Burova, T.Y. (2018). Modern trends in the formation of expositions, *Izvestiya KGASU* 1 (43), 72-78.

[20] Walley, Akiko. (2023). *Artworks and Art History: Toward a Deeper Engagement with Art Exhibition and/as Art*. DOI: 10.1007/978-3-031-12089-3_6.

[15] Duan Dandan. (2022). *Ecological Environment Art Design of Urban Wetland Parks*. *Environmental Engineering*, 11, 312 DOI: <https://doi.org/10.54097/hiaad.v2i3.7999>

[16] Hirnyi, Orest & Skoryk, Larisa. (2022). CURRENT TRENDS IN THE TRANSFORMATION OF ART MUSEUMS INTO THE LEADING SOCIO-CULTURAL CENTERS OF NATIONAL SIGNIFICANCE. *Current problems of architecture and urban planning*. 67-76. DOI: 10.32347/2077-3455.2022.63.67-76.

[17] Park, Jaehyung. (2023). *Installation Art and the Aesthetics of Experience*. *The Korean Society of Culture and Convergence*. 45. DOI: 309-320. 10.33645/cnc.2023.04.45.04.309.

[18] Tsentr naskal'noho mystetstva Kantabriyi / ShukufukuStudioRock [ArtCenterofCantabria/Sukunfuku Studio] URL: https://www.archdaily.com/1000369/rock-art-center-of-cantabria-sukunfuku-studio?ad_source=search&ad_medium=projects_tab (date of access 11.05.2023)

[19] Burova, T.Y. (2018). Modern trends in the formation of expositions, *Izvestiya KGASU* 1 (43), 72-78

[20] Walley, Akiko. (2023). *Artworks and Art History: Toward a Deeper Engagement with Art Exhibition and/as Art*. DOI: 10.1007/978-3-031-12089-3_6.

ABSTRACT

Lutsenko A., Kolosova N., Vasylenko V., Design solutions of atypical art centers.

The article examines and examines the practice of building art centers of international experience. The features of each center are considered. The design and architectural solutions that were used in the development of the projects were analyzed. Materials on the prospects for the development of art centers were studied and summarized for the further use of this information in the diploma project.

The purpose of the research is to analyze the international and domestic experience of creating atypical art centers and research project solutions for these objects.

Research methods: analysis of literary sources, study and generalization of obtained information, study and analysis of architectural and construction practice, synthesis of obtained information, comparative analysis, method of analogies.

Results: the work summarizes the experience of design, construction and operation of art center buildings with the identification of modern trends, and the architectural and planning formation of art centers is systematically considered. The main design solutions for different types of art centers are considered. The functions of use and exhibition buildings with unique features of spatial composition are analyzed.

The analysis of the design and architectural solutions of the centers shows that in the development of art centers, more and more attention is paid to the use of natural systems and processes in the design, which allow contact with nature, and these design approaches improve health and well-being. In addition, architectural designs include comprehensive solutions to support structural and functional requirements, as well as economic, social, environmental, medical, engineering and technical aspects developed. in the architectural part. The design incorporates characteristics of the natural world, built-in spaces such as water, greenery and natural lighting, or elements such as wood and stone.

Scientific novelty: the importance of creating new creative centers for demonstrating the potential of Ukrainian art and attracting a large number of people to the knowledge of modern Ukrainian culture was revealed and substantiated.

Practical significance: this article can be used during the design of art centers and art centers and during research on this topic

Key words: art center, culture, architecture, form, design, environmental friendliness, identities, museum architecture, symbiosis, aqua garden, exhibition hall, placement, modern art.

AUTHOR'S NOTE:

Lutsenko Anna, Postgraduate Student, National Aviation University, Kyiv, Ukraine, e-mail: annalutsenko45@gmail.com, orcid: 0000-0003-2650-3258

Kolosova Nataliya, Candidate of Historical Sciences, Associate Professor, National Aviation University, Kyiv, Ukraine, e-mail: kolosova.natalia@npp.nau.edu.ua, orcid: 0009-0003-9509-2664

Vasylenko Viktoriya, Candidate of Technical Sciences, Associate Professor, National Aviation University, Kyiv, Ukraine, e-mail: Vasylenko.viktoriaa@npp.nau.edu.ua, orcid: 0009-0003-9509-2664

Стаття подана до редакції 03.05.2023 р.